

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА ЯК ВІДПОВІДЬ НА АКТУАЛЬНІ СОЦІАЛЬНІ ЗАПИТИ

Будь-яку незалежну державу важко уявити без повноцінного розвитку освіти. Протягом усіх часів галузь медицини, правоохоронних органів та освіти були і є фундаментом суспільства. Вони потребують якісного формату та режиму роботи.

Освіта – одна з ключових галузей та реформ Міністерства освіти і науки України. Створення «Нової української школи» – перший крок до надання якісних знань для дітей. Це школа, яка відповідає поглядам та потребам сучасної дитини. Тепер школа не тільки даватиме знання учню, а й навчить дітей, як їх застосовувати у житті. За словами міністра освіти і науки Лілії Гриневич, сьогодні школа має давати дітям правильні компетентності, щоб навчити їх аналізувати інформацію: «Іде мова про освіту, яка своїм результатом дасть компетентності, які необхідні для життя у XXI столітті. І серед них, окрім того, до чого ми звикли – грамотність мови, математична грамотність, природничі науки. Окрім цього, є ще громадянська та культурна компетентності, медіаграмотність, критичне мислення, як наскрізне вміння, щоб аналізувати інформацію. Є ті речі, яким, на жаль, школа, якою вона є сьогодні, ще не вчить». З початку незалежності школа готувала дітей до вступу у ЗВО, але не готувала їх до справжнього життя. Радник міністра освіти і науки Іванна Коберник стверджує: «Шкільна система, яку зараз почали реформувати, готувала дітей до життя, якого не існує – до індустріального конвеєрного виробництва, до ролей, які вже виконують машини і комп'ютери, і їх доля буде тільки рости» [2].

Зміни в сфері освіти не потребують питань, ці зміни потрібні для сучасного школяра. Діти стають більш допитливими, цікавляться новими технологіями та мають вплив інтернету. Освіта повинна відповідати потребам сучасного учня та вчити його саме так, як цього вимагає соціум. Реформа Нової української школи (далі НУШ) викликана часом та вимогами інноваційного та цифрового розвитку. Однією з важливих змін у НУШ є висловлювання власної думки. Діти вчать висловлювати свої враження та думки, чути інших. Педагоги розвивають критичне мислення уже з першого класу. Тут учень стає відповідальним за свої слова та вчинки. Замість простого «зазубрювання» інформації та фактів, які давав учитель на початку 2000-х років, тепер школяр зможе комбінувати їх зі своїми вміннями та навичками, набувати компетентності. Це не лише запам'ятати історичну дату чи правило з книги. Це вміння поєднати знання, цінності, мислення, погляди, особисті якості. Так формується база знань, на які потім накладаються уміння їх використовувати у повсякденному та професійному житті. Це можливо при постійних практичних заняттях. Тому у НУШ школярів навчатимуть за діяльнісним підходом. Учні більше робитимуть щось практично, аніж сидітимуть за партами. Вони вчитимуться висловлювати думку не тільки усно, а й письмово, логічно обґрунтовувати свою позицію, конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризик та розв'язувати проблеми, приймати рішення і співпрацювати з іншими. Для кращого сприйняття інформації для учнів використовуватимуть проєктори та різні розвиваючі показові матеріали, щоб діти наочно бачили різні явища, хімічні процеси та реакції [1].

Ще на початку 2000-х років у шкільній системі освіти науковці виділяли одну з головних проблем навчання – невідповідність матеріально-технічної бази для потреб суспільства. Забезпечення підручниками, методичними посібниками погіршувалося. Це призвело до того, що школи почали закриватися. А кількість навчальних закладів, які проводили заняття у другу та третю зміни, збільшувалася. Падав соціальний престиж праці педагога, що спостерігається й зараз [4]. Тому у 1993 р. на державному рівні розробили національну програму «Освіта». Пріоритетними напрямками реформування освіти були:

- розбудова національної системи освіти з урахуванням кардинальних змін у всіх сферах суспільного життя України;
- забезпечення моральної, інтелектуальної та психологічної готовності всіх громадян до здобуття освіти;
- досягнення якісно нового рівня у вивченні базових навчальних дисциплін і надання можливостей кожному постійно вдосконалювати освіту, оволодівати новими професіями;
- забезпечення в кожному навчальному закладі відповідних умов для навчання й виховання фізично та психічно здорової особистості;

- запобігання пияцтву, наркоманії, насильству [5].

Проте ці напрямки не формують у дитини навичок, які знадобляться у реальному житті. Окрім цього, шкільна освіта викладання повинна йти в ногу з сучасними розробками, технологіями та можливостями інтернету. Тому облаштування спеціалізованих кабінетів та лабораторій (фізики, хімії), організація інклюзивного навчання та архітектурної доступності – те, до чого має прагнути кожна школа. Наприклад, інклюзивне навчання – це виклик часу для нових шкіл. В Україні у 2015/2016 рр. тільки 5,8 % від загальної кількості дітей, які потребують особливого навчання, навчаються в інклюзивних класах [3]. Для того щоб змінити навчання для дітей з особливими освітніми потребами, МОН проаналізувало кілька світових моделей інклюзивної освіти. Для змін у школах інклюзивного навчання разом із канадськими фахівцями напрацювали кілька варіантів покращення викладання дітям. Для прикладу українські фахівці розглядали модель інклюзивної освіти США. Головне для такої освіти – вчитель, як викладач та асистент для дітей з особливими освітніми потребами. З 2016 р. розпочався загальнонаціональний проект «Інклюзивна освіта – рівень свідомості нації». Спершу у Запорізькій області, далі по всіх областях. Зараз цей проект реалізується у Київській, Дніпропетровській, Житомирській, Харківській, Хмельницькій та Чернігівській областях. Це альтернативний спосіб навчання для дітей з особливими освітніми потребами. Адже більша частина навчається у спеціалізованих інтернатах або вдома. Проте вже зараз учні отримують знання в загальноосвітніх школах за місцем проживання. Цей підхід не ділить дітей «до»/«після». Це рівний однаковий підхід надання знань усім учням. Саме він формує всіх дітей як рівних у своїх фізичних здібностях і вчить дітей допомагати одне одному. Зараз держава навіть розпочала соціальні рекламні сюжети на підтримку інклюзивного навчання.

По новій системі освіти у «Новій українській школі» вже навчаються цього річчї першокласники. Першачки на Полтавщині також розпочали навчання за реформованою системою освіти. Для шкіл Полтавської області закупили килимки для ранкових зустрічей, парти-трансформери, облаштували ігрові та навчально-пізнавальні зони, зони вчителя, куточок живої природи, дидактичні матеріали. Облаштовані класи у: Більській ЗОШ І-ІІІ ст. Котелевського р-ну, Великокручанській ЗОШ І-ІІІ ст., Вікторійській ЗОШ І-ІІІ ст. Пирятинського р-ну, Гоголівській ЗОШ І-ІІІ ст. Великобагачанського р-ну, Устимівській ЗОШ І-ІІІ ст. Семенівського р-ну, Полтавській ЗОШ І-ІІІ ст. № 37 тощо.

Завдання, які зараз стоять перед освітянами:

- формувати компетентності у дітей;
- забезпечувати дітей якісними знаннями;
- сприяти формуванню нового освітнього простору та інклюзивного середовища;
- забезпечувати архітектурну доступність для дітей з інвалідністю та особливими освітніми потребами.

НУШ – це не просто реформа нової держави, а необхідність реформувати шкільну систему освіти. Це новий виклик для освітян та новий формат викладання для дітей. Хоч тільки цього навчального року діти розпочали вчитися за новою системою, вчителі уже бачать результати у покращенні сприйняття інформації. Дітям подобаються ранкові зустрічі, робота у групах та «перерви» серед уроків, на яких пізнають навколишній світ, природу [7].

Список використаної літератури

1. Нова українська школа. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola> (дата звернення: 23.10.2018). – Назва з екрана.
2. Радіо НВ. URL: <https://radio.nv.ua/> (дата звернення: 23.10.2018). – Назва з екрана.
3. Інклюзивне навчання. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/inklyuzivne-navchannya> (дата звернення: 23.10.2018). – Назва з екрана.
4. *Лазарович М.* Історія України. Навчальний посібник / М. Лазарович. – 2-ге видання, доповнене, перероблене. – Тернопіль, 1999. – 147 с.
5. *Москаленко А. М.* Історія вітчизняної педагогіки / А. М. Москаленко. – К. : Київський національний університет імені Т. Г. Шевченка, 2015. – 303 с.
6. Про затвердження програми «Опікуємося освітою» на 2017–2020 роки. URL: <http://www.adm-pl.gov.ua/docs/pro-zatverdzhennya-programi-opikuiemosya-osvitoyu-na-2017-2020-roki> (дата звернення: 23.10.2018). – Назва з екрана.
7. Перші відгуки вчителів і батьків про пілотування нового Стандарту початкової освіти. URL: <http://nus.org.ua/articles/pershi-vidguky-vchyteliv-i-batkiv-pro-pilotuvannya-novogo-standart-pochatkovoyi-osvity/> (дата звернення: 23.10.2018). – Назва з екрана.